

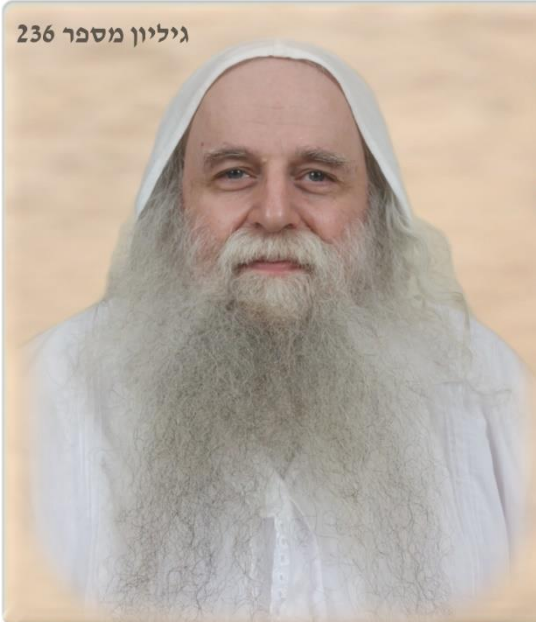

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת יתרו תשפ"ה

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יען ומתורגמות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת יתרו תשפ"ה – הביקורת המתוקנת

הכבוד צריכה להיות לשם שמים, לא לשם חשיבות עצמו וגאות עצמו. אז יש ענין שחכמים צריכים שתהיה להם שמינית שבשמינית של גאווה כדי לשמור על כבוד התורה, נכון מאד. ויש הבדל בין בן אדם פרטי למלך, לגדול החכמים, לגדול הנביאים, משה רבינו.

האם הוא לא יצא לקראתו מפני שחשב אם זה ראו או לא לכבוד שמים שהוא, שהיה גואל ישראל הראשון, יצא לקראת הכומר הזה של עבודה זרה, שמצד שני היה גם חותן משה? והנה, ה' יתברך אמר לו לצאת לקראתו.

הוא היה ענו מכל אדם, הוא לא היה צריך את הכבוד של אף אחד. כשבן אדם ענו, באמת ענו, אין לו צורך בשום כבוד. יש בן אדם שאוהב כבוד, יש בן אדם שסולד מכבוד. ויש בן אדם שהגיע למדרגה שהכבוד בכלל לא קיים אצלו, זה לא ענין אצלו בכלל, הוא לא צריך להתגבר, הוא לא צריך לסלוד. גם מי שסולד מהכבוד, עדיין יש לו רגישות לכבוד. יש דרגה שבו אדם בכזה ביטול שזה לא מעניין אותו, זה לא מדבר אליו, כמו שלא מדבר אליו, לא יודע, נושא כל שהוא, למשל תאות בצע או דברים כאלה, אז כמובן לא מעניין אותו הכבוד – נותנים לו כבוד, לא נותנים לו כבוד, הוא לא קשור לזה.

זה תלוי בעבודה של האדם, וגם בדרגת נשמתו – אם הוא גשמי, אם הוא אצילי יותר, אם הוא מזוכך יותר. זה קשור גם לעניין היסורים. היסורים מזככים את האדם ונותנים לו פרופורציות נכונות, ואז מה זה כבוד? היום מכבדים אותך, מחר מבזים אותך, מחרתים מכבדים אותך. זה חזיון תעתועים.

יש בזה תועלת לניהול העולם. כן, ברור, ואסור לפגוע. אליהו הנביא רץ לפני אחאב המלך, שהיה רשע ומורד בה'. למה? לחלוק כבוד למלכות. זה חשוב מאד

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת יתרו תשפ"ה, ובשם ה' נעשה ונצליח.

אנחנו מנסים קצת להבין את הפרשה על פי 'דרך עץ החיים'.

משך את תשומת לבי הענין הזה של יתרו, שהוא ביקש ממשה רבינו שיצא לקראתו וחכמים אומרים שמה רבינו לא יצא לקראתו עד שה' יתברך ציוה עליו לצאת לקראתו. אז יש כאן כמובן את הנושא של הכבוד – הכבוד של יתרו, הכבוד של משה, הכבוד של עם ישראל, הכבוד של התורה, הכבוד של הקדושה.

יתרו אמנם התגייר, תכף הוא מתגייר, אבל הוא היה כומר לעבודה זרה. על פי הקבלה, על פי 'שער הגלגולים', הוא היה הטוב שבקין. קרח היה הרע שבקין, והוא היה הטוב שבקין, לכן הוא התגייר. אז הוא אמר למשה רבינו שאם הוא לא יצא לכבודו, שיצא לכבוד אשתו של משה רבינו והבנים של משה רבינו. יש פה ענין רגיש.

בכלל, מה הענין הזה של הכבוד? זה סוד גדול, הכבוד. ה' יתברך הכל ברא לכבודו. ובקשר לכבוד של בני אדם: הכבוד הוא דבר חשוב, צריך לכבד בני אדם, כל בן אדם, כל בריאה לכבד, זה ברור. אולי היום זה לא ברור כל כך, כי בדור הזה יש ענין של חֶצְפָּא יִסְגָּא, אבל בכל אופן – ברור, "וְהִדְרֹתָ פָּנֶי זָקֵן" וכן הלאה.

אבל עכשיו אנחנו מדברים על הצורך של האדם עצמו לקבל כבוד. וזה לא דבר ראוי ולא דבר טוב שבו אדם דורש כבוד. כן, מי שדורש כבוד הכבוד בורח ממנו. ומה נותן הכבוד הזה?

מצד אחד, יש הלכות כיבוד רב, כיבוד אב ואם, כיבוד רב. בלי הכבוד העולם לא מתקיים. מצד שני, קבלת

מאד. אבל מובן שמשנה רבינו לא היה צריך את הכבוד של יתרו. יתרו חשב שהוא צריך לקבל כבוד כי הוא החותן שלו, ככה נראה. אבל אחר כך בסעודה משה רבינו עומד ומשמש לפניו, הוא מגיש להם את האוכל. בתור בעל הבית הוא משמש לפניו ומגיש להם את האוכל. הוא לא היה חייב. הוא היה ענו מכל אדם.

האם איש האלקים – שהוא גם איש, אבל הוא גם איש האלקים, הוא שליח של האלקים – יכול לנהוג כבן אדם רגיל? זאת אומרת, להרגיש בנוח לצאת לקראת חותנו בלי לשאול את ה', למלצר לפני האורחים בלי לשאול את ה'! האם זה נכון? האם זה מדויק? או שאצל איש האלקים הכל צריך להיות על פי האלקים, על פי מה שהבורא יתברך רוצה ומצוה, ואם הוא לא מצוה אז לפחות שאיש האלקים יהיה קשוב, קשוב לרמזים משמים?

גם באיש האלקים יש דרגות, כמו שבנביאים יש דרגות, עד הדרגה של משה רבינו, גדול הנביאים. גם לגדול הנביאים יש זמנים שונים, עד שהוא נהיה גדול הנביאים. וגם כשהוא כבר גדול הנביאים יש זמנים שהוא לבד, שהוא באהל מועד, שהוא ליד כלל עם ישראל, שהוא מדבר עם אנשים, שהוא לא מדבר עם אנשים. יש בזה דרגות שונות בדבקות העליונה, גם בהתגלות.

ומשה רבינו זכה להתגלות כמעט בכל רגע, מתי שהוא היה צריך הוא היה מדבר עם ה' וה' היה עונה לו. זה דבר עצום. זה לא דבר פשוט בכלל. ה' בכבודו היה עונה לו. יש צדיקים שמדברים עם הבורא יתברך, אבל מי שעונה זה מלאך או נשמה של איזה צדיק, או הנשמה של האדם עצמו. יש בזה דרגות וכל מיני סוגים שונים.

מה שאנחנו רואים כאן זה הענין של הפרהסיה. אם יתרו היה מגיע באמצע הלילה כשכולם ישנים, אז לא בטוח שהיה כזה ענין. או אם משה רבינו היה לבד במדבר והיה מתקרב אליו יתרו, כל הענין של הכבוד ושל הפרהסיה היה נעלם. הפרהסיה, "בְּרֵב עִם הַדָּרַת מְלָךְ", מצד אחד זה דבר חשוב מאד, גם כלפי שמים כמובן – אם באים שני אנשים לשיעור או באים מאתים אלף אנשים לשיעור, זה כבוד שמים אחר. אז זה חשוב, הפרהסיה חשובה. גם מנין – צריך לפחות מנין בשביל להתפלל, כן, זו קומה שלמה מינימלית, עשרה יהודים. הכל קשור.

ומצד שני, יש סכנה בפרהסיה. למשל במחלוקת של קרח ועדתו. אם הוא היה חולק על משה רבינו בינו לבין משה רבינו, זה גם היה חמור אבל פחות. אותו דבר עם ירבעם, הוא זכה להיות מלך על עשרת השבטים כי הוא הוכיח את שלמה המלך – והפסיד אותם כי הוא הוכיח אותו בפרהסיה. הנה, פגיעה בפרהסיה זה לא טוב, לא טוב.

גם מי שאצלו הכבוד לא נחשב לכלום – הוא צריך להזהר בכבוד הבריות, כי אצל הבריות זה כן נחשב. מה שמתאים לך לא אומר שזה מתאים גם לזולתך. אז זה בסוגיה הזאת של הכבוד ושל איש האלקים.

אחר כך יש לנו בפרשה גם את מתן תורה. משה רבינו עולה אל הר סיני וה' מדבר אתו ומצוה עליו, והוא חוזר לעם ישראל להכין אותם, ואחר כך עולה עוד פעם לקבל את התורה. אנחנו רואים שיש מדרג, כמו שלקודש הקדשים יכול להכנס רק כהן גדול, רק ביום הכיפורים, רק בזמן הנכון ובלבוש הנכון ובמעשים הנכונים, בדיבורים הנכונים. אם לא, הוא חייב מיתה. למה שלא כל אחד יבוא ויכנס? כולנו אותו דבר, לא? כן, כולנו אותו דבר מבחינת זה שכולנו בשר ודם, כולנו ילודי אשה. אבל לא כולנו אותו דבר מבחינת התפקידים והקרבה לה' יתברך והאחריות והמדרגה הרוחנית, מדרגת התיקון של האדם, וגם לא בשרו הנשמה של האדם.

הנה, כמו שבפרשה: שרי אלפים, שרי מאות, שרי חמשים, שרי עשרות – האם זה רק מפני חכמתם שהם היו שרי אלפים ואלה שרי עשרות? או שזה קשור גם לשרש נשמתם ולתפקידם וליכולתם והכל הולך ביחד? – הכל הולך ביחד. בעולם מתוקן, מתוקן על פי 'לתקן עולם במלכות שד"י', מי שעומד בראש זה מלך מזרע דוד המלך. זה התפקיד שלו, זה מה שנכון. שאול המלך לא הצליח כי זה לא היה התפקיד שלו, כי הוא היה בחינת 'יסוד' ולא בחינת 'מלכות', לכן זה היה רק בהשאלה באופן זמני.

אז כל אחד שיהיה שמח בחלקו. "איזהו עשיר? השמח בחלקו". מי מתעשר מהשפע האלוקי שיוֹרד אליו? – מי ששמח בחלקו, במקומו, במיקומו. הוא שמח, אז הוא מקבל את השפע המתאים לו. אה, הוא מקנא? אם הוא מקנא, הוא יכול לגמור כמו קרח ועדתו רחמנא לצלן, או כמו קין. אין מה לקנא. כל אחד צריך להיות במקומו, בתפקידו ובענינו. והלואי ונעשה את זה טוב, ולשם שמים.

הכי חשוב בעבודת ה' זה שזה יהיה זך ונקי לשם שמים. ובשביל זה צריך להיות גבור הכובש את יצרו. "איזהו גבור? הכובש את יצרו". צריך הרבה מאמץ ובקיאיות ב'דרך עץ החיים' – ששם כל דקי הדקויות, גם של הבירורים וגם של הדבקות וגם של המלחמה נגד היצר הרע הפרטי והכללי, ולהבין את מפת הקרב, ולהבין את הנסיון ואיפה מנסים את האדם – הוא בכלל מרגיש שמנסים אותו, או לא?

מי שמיומן וחזק ב'דרך עץ החיים', יש יותר סיכוי שירגיש בנסיון ויבין מה עומד לפניו. וגם "בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכין אותו", אז בגלל שחשוב לו כל הנושאים האלה, למצוא חן בעיני ה' ולא ההפך חס ושלום – אז משמים ירחמו עליו ויראו לו איפה

ולתת את דעתם מי הם ואת מי הם מבקרים. על זה נאמר "של נעליך מעל רגליך" – איך אתה מבקר ואת מי אתה מבקר? ובאיזו דרך? מה כוונתך? כוונתך טובה?

זה היה בכוונה להקטין את משה רבינו או להגדיל את משה רבינו? לכאורה זה נראה שלהקטין את משה רבינו – 'אתה לא יכול לעמוד בעומס הזה, מה קורה אתך? תעשה האצלת סמכויות'. מצד שני, הוא אומר לו 'אם לא תעשה ככה, לא תוכל לעמוד בזה. אם תעשה ככה, תוכל לעמוד בזה'. אה, אז הוא דאג למשה רבינו שיוכל לעמוד בזה.

ובזה שמשה רבינו פתאום לא קובע כל דבר רק "הדבר הגדל", זה עושה אותו גדול יותר, או שהוא צריך להיות בכל מוחין דקטנות של כל אחד שרוב עם השכן שלו או עם אשתו, והוא זה שצריך לטפל בזה? ראינו שדוד מלך ישראל היה עסוק בטהרת המשפחה, להתיר אשה לבעלה, עסק בהלכות יוס'יומיות, לא רק בעניני המלכות.

אז יש כאן הרבה נושאים שצריך להתעמק בהם, אי אפשר להספיק הכל בשיעור קצר. אבל אנחנו שואלים שאלות להרחיב את המוחין, "הַרְחֵב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ" – להבין שכל דבר יש לו עומק ועוד עומק ועוד עומק ועוד זוית ועוד ענין. התורה אין לה סוף, היא צירופי שמותיו של הקדוש ברוך הוא. תארו לעצמכם, מי שמבין בצירופים, אלה צירופים איך-סופיים.

אז מובן שהפירמידה הזו שבנה יתרו תחת הנהגתו של משה רבינו הגדילה את משה רבינו, לא הקטינה אותו. אבל יש פה גם הנושא של ניתוק מהעם, שכשמשא רבינו הוציא את האהל מחוץ למחנה ה' אמר לו 'לא, לא. תחזור. "הַשְׁכֵּן אִתָּם בְּתוֹךְ טַמְאֹתָם", תהיה שם אִתָּם. אם אתה לא תהיה שם ואני לא אהיה שם, מי ישמור על עם ישראל? מי יעזור לעם ישראל? מי יוכיח את עם ישראל?!

זאת אומרת שהצדיקים צריכים להיות בקשר עם העם, לא רק "הדבר הגדל", ומה עם הדברים הקטנים? יש מוחין דגדלות, ויש מוחין דקטנות. מוחין דקטנות, זה גם חשוב. הכל חשוב. אבל ככה התקבל משמים, שזו ההנהגה הנכונה, וככה זה נקבע. עד כאן להיום.

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק בעבודתו יתברך! להתעמק ולעבוד לַשְׁמָה!

ולהפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל זמן ובכל

מקום לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה!

לחיים! לחיים! לחיים!

שבת שלום וכל טוב סלה.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל.

הנפילה, איפה הנסיון, איפה המלכודת, איפה הבחירה הנכונה, ואם הוא טעה שיראה את הטעות שלו ולא יתעקש הלאה, משמים יעזרו לו. "בא לְטָהַר, מְסִיֵּעִין אותו". "בא לְטַמֵּא, פּוֹתְחִין לוֹ", לא מונעים ממנו, ואפילו פותחין לו. זה מה שראינו בפרשה הקודמת, שמי שפוגם "הענן פולטם".

אז כאן אנחנו רואים את איש האלקים שצריך להוריד לנו את התורה, משה רבינו, ואת המדרג – מי יכול להתקרב למשה רבינו. מי יכול לעלות להר? אף אחד. וצריך להיות טהורים, לפרוש שלשה ימים וכן הלאה – הכנות. הכנות, צריך לעשות תמיד הכנות.

כל החיים שלנו הם הכנה לקראת המפגש עם הבורא יתברך אחרי מאה ועשרים עם בית דין של מעלה. מה יגיד בן אדם בבית דין של מעלה? נגמרו השקרים והתחבולות. הכל שמה אמת. ולכן בן אדם צריך להכין את עצמו בכל דקה ודקה בחייו ולחשוב איך יהיה המפגש הזה עם העולמות העליונים, עם בית דין של מעלה, עם הבורא יתברך, ומה הוא עשה פה בחיים, איך התנהג, בכל הענינים.

כאן רואים את ההתנהגות של משה רבינו בתור איש האלקים אבל גם בתור מארח, מקיים את מצות הכנסת אורחים, שזה תיקון גדול מאד, בחינת יסוד במלכות, יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה. והוא גם שוקל את עניניו וצעדיו. וגם בא יתרו ומעביר ביקורת. אפשר להעביר ביקורת על איש האלקים? על משה רבינו אפשר להעביר ביקורת? עובדה, תמיד מעבירים ביקורת. אפשר להעביר ביקורת בצורה מכובדת ובכוונה טובה כמו יתרו שהוא הטוב שבקין, ואפשר להעביר ביקורת רעה כמו קרח שהוא הרע שבקין. אז הוא נתן לו עצה, אבל אמר לו גם בעצם 'תתעץ עם הבורא יתברך'!

יש בזה עזות, לראות את משה רבינו בתפקידו ולהתחיל לתת לו עצות וביקורת. מאיפה הדבר הזה שהוא הרגיש ככה בנוח? אולי בגלל שהוא היה מיועצי פרעה. אולי זה בגלל שהוא גם היה, להבדיל אין סוף הבדלות, כומר גדול של עבודה זרה, זאת אומרת, היה לו איזה תפקיד ציבורי. אולי זה כי הוא היה אבא של אשתו, אז הוא הרגיש קרבה משפחתית. אולי זה בגלל שהוא ראה את משה רבינו יותר בקטנותו כשהוא ברח ממצרים והוא קלט אותו בביתו. אולי זה מפני שהוא הבכור – כי הוא גלגול של קין, ומשה רבינו גלגול של הבל, וקין הוא הבכור.

היות שהעצה שלו היתה לשם שמים, היא התקבלה על ידי הבורא יתברך ועל ידי משה רבינו. ובכל זאת, זה אולי מקרה חד פעמי, בני אדם צריכים להיות ענוים

מתוך נפשי – הארות ודיוקים בעבודתו ית'

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

י"ד שבט תשפ"ה

לעילוי נשמות הנופלים - לרפואת הפצועים - להחזרת החטופים - לשמירה על החיילים.

- א. ערמוניות דקדושה המשרתת את הקליפה – אינה אלא ערמוניות דקליפה בתחפושת של ערמוניות דקדושה!
- ב. מי שאינו יודע את מקומו ואת מיקומו סופו ליפול ולהנזק.
- ג. חסד המתעורר מתוך גאווה לבסוף יגרום לנזק, כיוון שמטרתו איננה החסד אלא הגדלת עצמו מתוך גאווה פנימית.
- ד. אל תנסה לכסות על שקר בשקרים נוספים, סוף קלונג להתגלות.
- ה. שליח ציבור חייב להיות נקי ונאמן. ראה דוגמת משה רבינו.
- ו. הנשמות עשוקות עמוק כל כך בקליפה, שקשה מאד מאד להגיע אליהן ולהגיש להן עזרה!
- ז. ברח מהכבוד ומן השררה.
- ח. אם אתה בקשר עם הקליפה – הקליפה בקשר עמך!
- ט. הארת 'דרך עץ החיים' מתאמצת להתפשט בעולם. אתה עוזר לה?
- י. אם אדם זוכה בדרך פתע במצוה עצומה, והוא מקיים אותה בנאמנות – זו אינה ערובה לכך שיצר הרע לא יפגע בו. אדרבא, הוא מתקנא בו ומנסה להפילו בכל כחו.
- יא. עדיף להגזים בעונה מאשר להגזים בגאווה. ועדיף לא להגזים כלל.
- יב. משמיעים לאדם משמים כל מה שהוא צריך לשמוע – השאלה היא האם הוא מקשיב, האם הוא מבין, והאם הוא מיישם את הדברים נכונה.
- יג. הדעות הכוזבות מתרבות כארבה – אל תקשיב להן.
- יד. האדם משחק את האלקים? איזו אג'לת!
- טו. אם אינך רואה את פגמך שלך, כיצד אתה מתימר לראות את פגמי זולתך?
- טז. טעות ניתן לתקן בקלות. מזיד – תיקונו דורש מאמץ רב וביטול ה'אני'.
- יז. אדם, מי מקיף אותך? מי מלפף אותך? מי משפיע על המוחין שלך?
- יח. כאשר הנסיון קשה, מורכב ומפתיע – נדרשת דרגה גבוהה יותר של 'מח שליט על הלב'.
- יט. על הצדיק להתנהג בצדיקות בכל עניו.
- כ. לעתים אדם חושב שהוא עושה מעשה טוב, אך הוא טועה לחלוטין. זה נובע מגאותו.
- כא. במלחמת היצר הרע הפרטי והכללי, לכל אחד יש תפקיד ועמדה שעליה הוא חייב לשמור. אל תהיה עריק!
- כב. ככל שאדם עולה במעלות הקדושה באמת – הוא ענו יותר, והוא מואר ומאיר יותר.
- כג. ישנם צדיקים נסתרים, צדיקים גלויים למחצה וצדיקים גלויים לגמרי – וזה בהתאם לתפקידם ולמצב הדור.
- כד. לעתים אדם מגדל את הצדיק על מנת לגדל את עצמו!

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו ית'.

לחיים! לחיים! לחיים!

להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל זמן ובכל מקום לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה!

וכל טוב סלה.